

skal anføre nogle enkelte Steder af danske Lov. Det hedder 2—3—2 saaledes, at Kongen, hvergang han kalder En til at være Præst, skal raadsføre sig med Lærerstanden, idet den Kalbede skal begive sig til Superintendenten for af ham at overhøres; hvis han da ikke findes saa stikkelig i Verdom og Levnet, at han kan antages, er Kalbelsen ugheldig. Altfaa har Kongen en Forpligtelse til at raadsføre sig med Lærerstanden. Det Samme ville vi finde bekræftet ved, hvad der i Ritualet bestemmes om Præsternes Ordination. Der er der ikke Tale om, at Lærerstandens Embedsmagt skulde komme fra Kongen eller overdrages Ordinanden i Kongens Navn; det er i den treenige Guds Navn, Præste- og Præbiske-Embedet overdrages. I 2—17—17, der handler om Superintendenternes eller Biskoppernes Pligter, hedder det: „Superintendenterne skulle tage for sig alle de Sager, som Samvittigheberne ere anrørende, om hvilke man spørger Raad af Guds Ord, naar enten Kongen befaler det, eller hans Raad og Befalingsmænd skrive dem til, eller og noget Saadant bliver dem ellers forelagt i Stiget, saa skulle de paa det stittigste, de kunne, af Skriften svare dertil, af den Raade, dennem er givet, bespørge sig med andre Superintendenter, Professoribus Theologiæ og de forstandigste Præster, at de kunne svare det, som vist og fast er“. Altfaa Kongen vil sikke sig Raadgivere, og han gjør det derfor ligefrem til Pligt for dem, at de skulle svare paa saadanne Spørgsmaal, naar de blive opkastede, men de skulle ikke svare af sig selv; det var ikke dem, der skulde gjøre sig til Herrer og herse, men de skulle svare af Skriften, de skulle faae Skriften til at svare, de skulle faae den Herre, som taler i Skriften, til at svare, de skulle faae ham til at svare, om hvilken Christian den Trede sagde, Faderen havde raabt og sagt: „Hører ham“. Det er det samme Princip, som der gjør sig gjældende, og gaaer dette nu ikke ud paa Andet, end at vi som Christne, som evangeliske Christne kunne komme til i vigtige kirkelige Anliggender at høre, hvad der er den Herres Villie og Raad, som er Kirkens usynlige Overhoved, saa skjønner jeg ikke Andet, end at den Stand, der staaer nær-

mest til at høre, maa ogsaa være den, der skal staae nærmest til at blive spurgt. Der er Spørgsmaal, ikke om at herse, om at faae Noget at sige, om at afgjøre; som dengang Rigens Raad vedtog kirkelige Love, saaledes maa man antage, at det nu er Rigsdagen, der vedtager disse Love, men førend det kan skee, maa det dog ansees for at være overeensstemmende med den evangeliske Kirkes Natur og Væsen, at de Mænd, der sættes til at forkynde Evangeliet, gennem hvis Mund det skal blive ligesom levende, som, for at kunne gjøre det, maae selv høre efter og lytte efter, granske og søge, at de maae blive foranledigede til, at de svare af Skriften det, som er fast, sikkert og vist. Jeg skjønner derfor ikke rettere, end at, naar man vil give Ngt paa, hvad der har været Praxis, og hvad der har været Skik og Brug fra den evangelisk-lutheriske Kirkes første Begyndelse og indtil de sidste Dage, kan man ikke Andet end sige, at der er en Opfordring til ogsaa i den nærværende Anledning at indhente Ytringer og Erklæringer fra den geistlige Stand. — Der er blevet ytret med Hensyn til Landemodet, at det ikke havde noget Kald dertil. Det er dog ikke saa; i den latinske Bøn, hvor med Landemodet skal begyndes, hedder det udtrykkeligt: „Vi ere her komne sammen i den Hensigt at tage under Overveielse, paa hvilken Maade vi kunne komme Guds Menighed her i denne Provinds til Hjælp“. Der betegnes det altfaa, at det er Landemodets Opgave at see at komme Guds Menighed til Hjælp, paa hvad Maade det bedst kan, i den Provinds, hvori Landemodet holdes. Det er bekjendt nok, at Landemodet udøver et Slags Myndighed over Præsterne, idet det udsteder deres monita, som Præsterne ere forpligtede til at rette sig efter, som en Lov. De kaldes vel ikke imperata, men monita, Paamindelser, men Præsten er ligesuldt forpligtet til at lyde dem. Jeg kan derfor ikke troe Andet end, at Lærerstanden, navnlig naar den samles paa Landemodet, maa være den Autoritet, der nærmest skal høres, og jeg maa derfor stemme for, hvad der er anbraget paa, at Lærerstanden bliver hørt.

Formanden: Da der endnu er indtegnet flere Talere, vil jeg ansee det for rigtigst